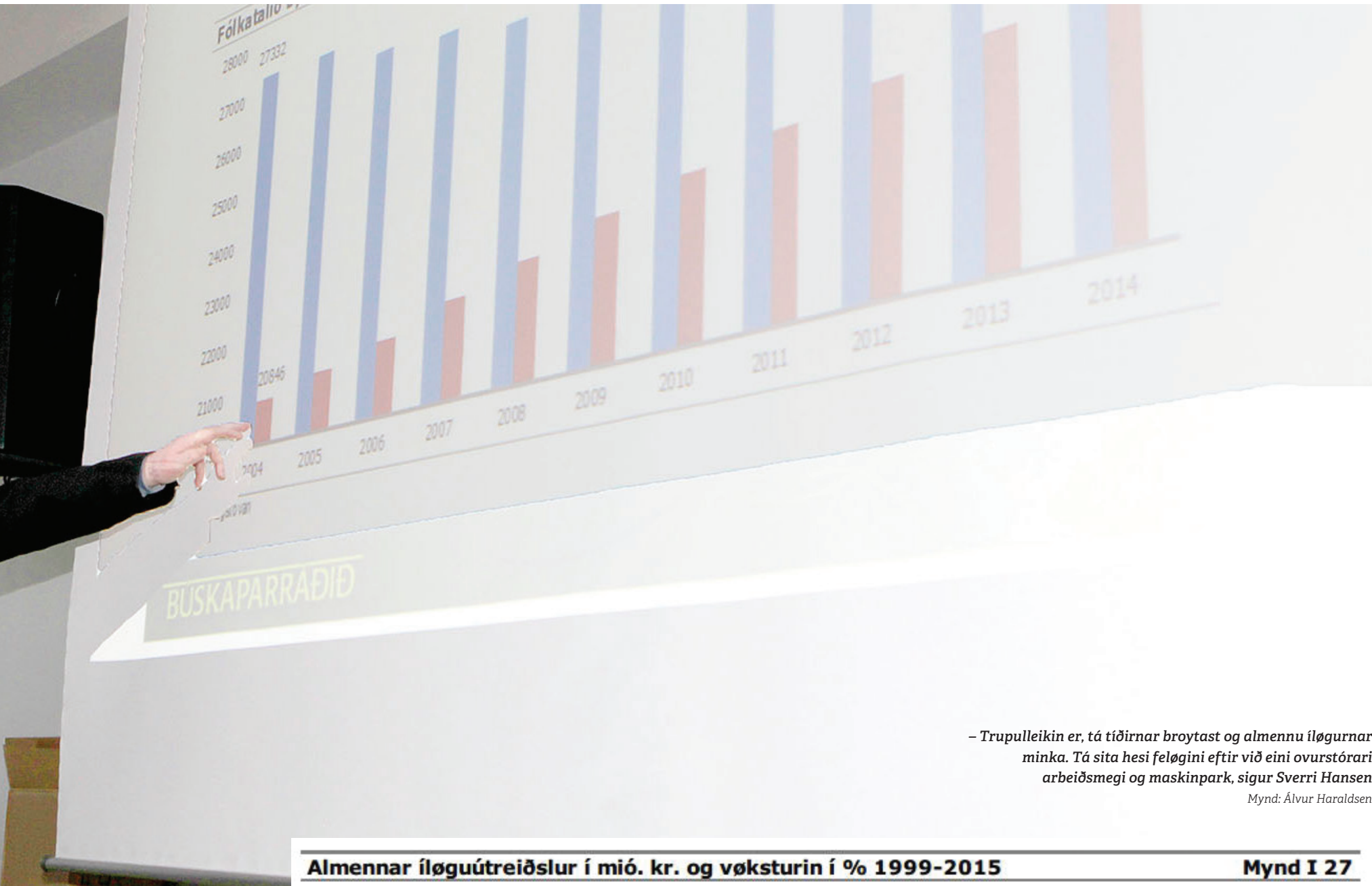

BÚSKAPARRÁÐIÐ

– Trupulleikin er, tá tíðirnar broytast og almennu iløgurnar minka. Tá sita hesi feløgini eftir við eini ovurstórari arbeiðsmegi og maskinpark, sigur Sverri Hansen

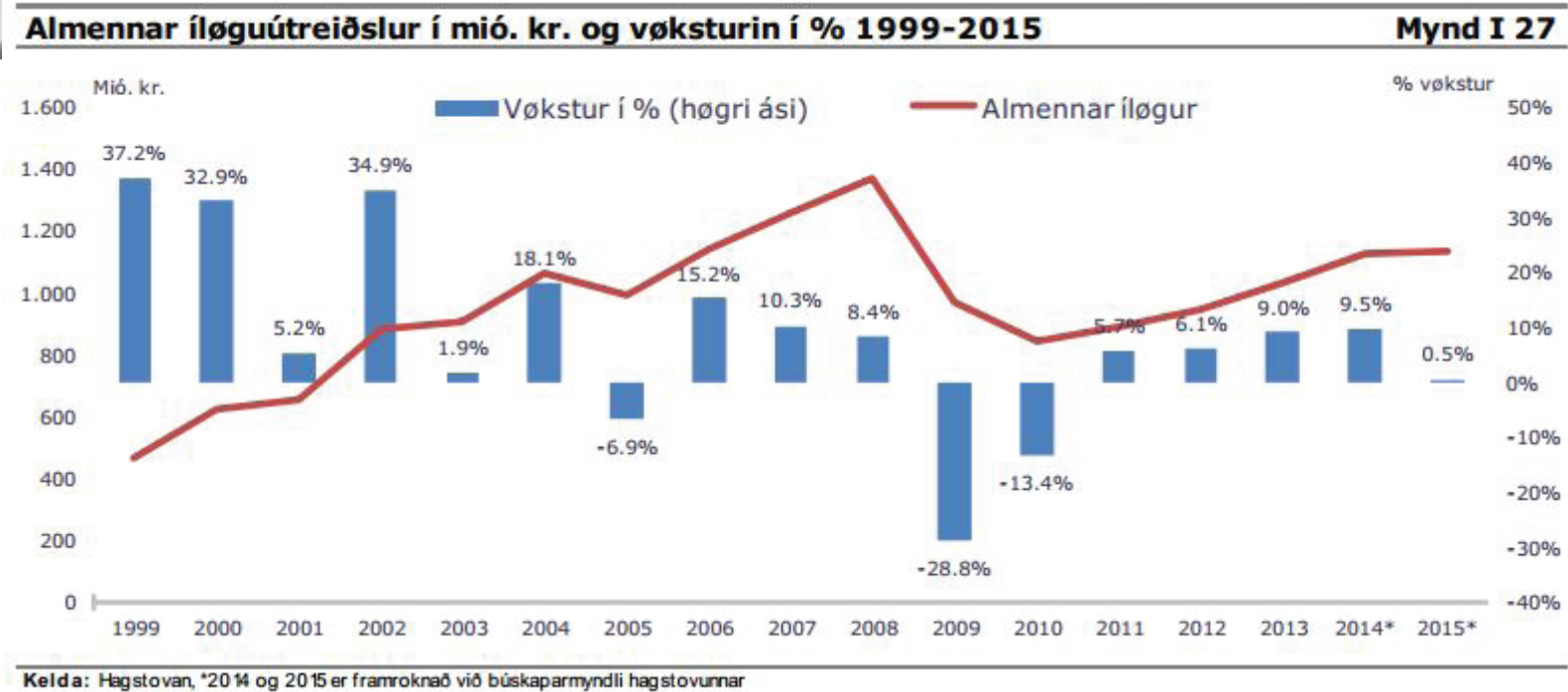
Mynd: Álvur Haraldsen

– Í eftirfylgjandi niðurgangs-konjunkturinum er fallið í BTÚ-vækstrinum farið longur niður um kapasitetsmarkið í búskapinum, enn tað annars vildi farið. Hetta merkir eyka tilstuðlan til arbeiðsloysi og til lækking av partabræva- og fastognarprísnum og tekniskum insolvensi hjá vinnuvirkjum og húsarhaldum, skrivar Búskaparráðið.

Trupulleikin er, at konjunkturtopparnir vera hægri og dalarnir djúpri, meðan tíðirnar við lágkonjunkturi eisini vara longri enn neyðugt, tá ein førir ein konjunkturviðgangandi politikk.

Húsini hálva milliún dýrari

Eitt mál, sum verður nýtt fyri at meta um búskapargongdina, eru húsaprísirnir. Her í Føroyum hava teir verið nøkunlunda stöðugir síðani figgjarkreppuna, men seinastu tíðina letur til, at prísirnir eru farnir at hækka. Meklaravirkið Inni metir, at prísurin á einum miðal húsum í Tórshavn er vaksin við nærum hálvari milliún seinasta árið, og Búskaparráðið óttast tí, at ein konjunkturviðgangandi almennur iløgupolitikkur

kann føra til ein yvirhitaðan fastognarmarknað í Føroyum komandi árin.

– Tað er umráðandi, at politiska skipanin er til reiðar at útseta almennar iløgur, um greið tekin eru um yvirupphiting av búskapinum, til dømis við at húsaprísirnir vaksa skjótt og stórliga upp um tað stöði, um er haldført í longdini, skrivar Búskaparráðið í frágreiðing síni.

12 milliardir í almennum iløgum

Búskaparráðið mælir tí til,

at almennu iløgurnar verða raðfestar eftir týðningi, har kriteriini fyri týðning eru gjøgnumskygd og hava breiða politiska undirtøku

– Ein tungtvigandi týðningur av iløgum vil altíð vera týðningurin fyri produktivitetsvøxturin í búskapinum, og harvið fyri búskaparvøxturin og altjóða kappingarførið hjá vinnuni. Aðrir týðningar kunnu vera onnur samfelagslig atlit og tørvir, sum til dømis atlit til útjaðara og sjálvsøgd atlit til konjunkturgongd,

og eisini gjaldsjavna og uttanlandsskuld, skrivar Búskaparráðið.

Hóast almenna nýtslan eisini er voksin nógv seinastu árin, so metir Búskaparráðið, at demografisku broytingarnar fara at gera tað trupult at avmarka vøxturin í almennu nýtsluni. Tí eru tað iløgurnar, sum mugu stýrast betri.

Búskaparráðið hevur hugt at iløguætlanunum hjá tí almenna og kommunum og metir, at almennu og hálvalmennu iløgurnar í tíðarskeiðnum 2014 til 2024

kunnu væntast at verða umleið 12 milliardir krónur. Her eru tó ikki møguligar iløgur í Tórshavnar Havn í tíðarskeiðnum 2016 til 2020 tiknar við. Búskaparráðið vísir eisini á, at ilt er at meta um, hvørjar iløgurnar vera eftir 2018, av tí at ilt er at yvirskoða, hvat fer at henda eftir 2018.

– Samanumtikið verður mælt til at iløgurnar á landsiløguætlanini verða endurraðfestar, og eisini »rullandi« endurraðfestar við regluligum millumbilum, og at tann politiska skipanin, ið

skal luttaka í hesi raðfesting, í størst møguligan mun ger sær greitt tey raðfestingarkriteriir, sum rimilig eru at nýta í sambandi við slíka iløguætling, skrivar Búskaparráðið, sum tó ikki vil nevna ítøkiliga, hvørjar ætlanir skulu útsetast.

– Tað liggur uttan fyri okkara ábyrgdarøkið og er í stóran mun úrslitið av politiskari viðgerð, sigur Sverri Hansen.